

ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΗΜΩΝ

ΤΟΜΟΣ Ε΄ — 31 Δεκεμβρίου 1908. — ΤΕΥΧΟΣ Δ΄.

ΤΡΕΙΣ ΑΝΕΚΔΟΤΟΙ ΜΟΝΩΔΙΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ ΑΛΩΣΙΝ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Υπὸ πᾶσαν ἔποψιν ἀξιοπεριεργοί εἶνε αἱ δύο κατωτέρω τὸ πρῶτον ἐκδιδόμεναι ἔμμετροι μονωδίαι εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Τούτων ἡ μὲν πρώτη σώζεται ἐν φ. 180^α-186^α τοῦ ὑπ' ἀρ. 35 κώδικος τῆς Πατριαρχικῆς βιβλιοθήκης τοῦ Καίρου, φέρουσα ἐπιγραφὴν « Μονωδία εἰς τὴν Θεσσαλονίκην διὰ μέτρων ἡρωικῶν », ἡ δὲ δευτέρα περιλαμβάνεται ἐν φ. 3^α-6^α τοῦ ὑπ' ἀρ. Π-Ε-18 κώδικος τῆς Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης Νεαπόλεως. Εἶνε δὲ ἀμφότεροι οἱ κώδικες γεγραμμένοι τὸν δέκατον πέμπτον αἰῶνα.

Καὶ φέρονται μὲν ἀμφότεραι αὗται αἱ μονωδίαι ἀνώνυμοι ἐν τοῖς κώδιξιν, ἀλλ' ἡ πρώτη αὐτῶν δύναται ἴσως νὰ νομισθῇ ἔργον Ἰωσήφ τινος, ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι τούτου ἔργον εἶνε ὁ ἐν τῷ αὐτῷ κώδιξι Προσφωνηματικὸς εἰς Δημήτριον Παλαιολόγον, πιθανῶς δὲ καὶ ἄλλα ἔργα τῶν ἐν αὐτῷ περιλαμβανομένων. Ἀλλὰ καὶ πάλιν τίς οὗτος ὁ Ἰωτῆφ ἀγνωστος.

Περίεργον δ' εἶνε, ὅτι ἀμφότερα τὰ ποιήματα, καίπερ ὄντα ὅλως ἀνεξάρτητ' ἀλλήλων, ἔχουσι πολλὰ τὰ κοινά. Εἶνε δὲ ταῦτα πλὴν τινῶν ὁμοίων φράσεων πρῶτον μὲν ἡ ταυτότης τῆς ἐπιγραφῆς « Μονωδία εἰς τὴν Θεσσαλονίκην », εἰς ἣν μόνον ἡ τοῦ Καίρου φέρει τὴν προσθήκην « διὰ μέτρων ἡρωικῶν », δεύτερον δὲ ἡ κοινὴ ἐν ἀμφοτέροις ἀναδρομὴ εἰς τὸ παρελθὸν μετὰ παραλληλισμοῦ ἢ ἀντιθέσεως πρὸς ἀλώσεις ἄλλων πόλεων,

τρίτον δὲ τὰ γραμματικά καὶ συντακτικά σφάλματα, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἀνορθογραφίαι χάριν εὐοδώσεως τοῦ μέτρου πολλοῦ καὶ τέλος ἢ περὶ τὸ μέτρον ἀδυναμία καὶ ἀστοχία. Καθιστάνει δὲ αὕτη δυσχερεστάτην, ὅς δ' εἰπεῖν καὶ ἀδύνατον, ἐν μέρει δὲ καὶ περιττὴν τὴν κριτικὴν ἐπανόρθωσιν, διότι ἀποβαίνει δυσδιάγνωστον ποῦ ἔχομεν ἀπλᾶς ἀμαρτάδας τῶν βιβλιογράφων καὶ ποῦ πταίσματ' αὐτῶν τῶν ποιησάντων. Περιττὴ δ' ἀποβαίνει καὶ ἡ ἐν ταῖς κριτικαῖς σημειώσεσιν ἐπανόρθωσις τῶν ἕνεκα τοῦ μέτρου προφανῶς παμπλείστων ἀνορθογραφῶν, αἵτινες ὤφειλον κατ' ἀνάγκην νὰ διατηρηθῶσιν ἐν αὐτοῖς τοῖς ἐκδιδομένοις κειμένοις, εἰ καὶ ἡ ὄψις αὐτῶν ἀποβαίνει ἀλλοκότως ἀηδής. Καὶ δὴ ἐν τῇ κατωτέρῳ ἐκδόσει μόνον τὰ βεβαίως καὶ ἀναμφηρίστως ἐφθαρμένα ἐπληρωθῶθησαν, δὲν ἐπεχείρησα δὲ νὰ προβῶ εἰς διορθώσεις ἐπισφαλεῖς ἐκεῖ ὅπου ἦτο φόβος μὴ διορθώσω τυχὸν αὐτοῦς τοὺς γράψαντας μᾶλλον ἀντὶ τῶν ἀντιγραφῶν.

Ἐνεκα δὲ τῶν κοινῶν τούτων χαρακτήρων ἠδύνατο ἴσως καὶ νὰ ὑποτεθῆ, ὅτι τὰ δύο ταῦτα στιχουργήματα ἐγράφησαν οἰονεὶ ἐξ ὑποδείγματος καθ' ἐνιαίας ὑποθήκας καὶ ὁδηγίας διδασκάλου τινὸς ὑπὸ μαθητῶν αὐτοῦ περὶ τὰ ἑλληνικά γράμματα σπουδαζόντων. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει δὲν θὰ ἦτο ἀπίθανον νὰ ὑπολάβωμεν, ὅτι ὁ δοὺς τὴν ἐντολὴν τῆς συντάξεως αὐτῶν ὑπῆρξεν ὁ Θεσσαλονικεὺς Θεόδωρος ὁ Γαζῆς, ὅστις ἄλλως ἔτη τινὰ μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Τούρκων ἄλωσιν τῆς γενετήρας ἀπῆλθεν ἀλγῶν εἰς τὴν Ἰταλίαν.

Τῶν δύο δὲ τούτων μονωδιῶν ἡ μὲν δευτέρα, ἡ ἐν τῷ κώδικι τῆς Νεαπόλεως σωζομένη, ἥτις καὶ ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν εἶνε χειροτέρα, εἶνε πολὺ μᾶλλον ἀόριστος καὶ ἐλάχιστα εἰσφέρει νέα εἰς τὰ ἤδη γνωστὰ περὶ τῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων ἀλώσεως τῆς Θεσσαλονίκης ἐν ἔτει 1430. Διὰ τοῦτο δὲ δυνάμεθα καὶ νὰ εἰκάσωμεν, ὅτι ὁ γράψας αὐτὴν οὐτ' ἐξ αὐτοψίας οὐτ' ἐκ μελέτης ἐγίνωσκε πολλὰ τινα περὶ αὐτῆς, ἡ δὲ μονωδία αὐτοῦ

εἶνε ἀπλοῦν στιχουργικὸν γύμνασμα. Ἄλλ' ὅτι καὶ αὕτη ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀλώσιν ὑπὸ τῶν Τούρκων γίνεται σαφὲς ἐκ τῶν στίχων 97-98, ἐν οἷς γίνεται ἀνωνύμως μνεῖα τοῦ κασιγνήτου τοῦ αὐτοκράτορος, ἦτοι Ἀνδρονίκου Παλαιολόγου τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἰωάννου Η' καὶ ἀδελφοῦ τοῦ Μανουήλ. Ἦρξε δὲ ὡς γνωστὸν ὁ Ἀνδρόνικος οὗτος ἐν Θεσσαλονίκῃ μέχρι τοῦ 1423, ὅτε κατέλαβον τὴν πόλιν οἱ Βενετοὶ, ἐξαγοράσαντες αὐτὴν ἀντὶ πεντήκοντα χιλιάδων δουκάτων.

Πολὺ δὲ μᾶλλον τοῦ στιχουργήσαντος τὸ ἐν τῷ κώδικι τῆς Νεαπόλεως ποίημα διατρίβει περὶ τὰ καθ' ἕκαστα τῆς ἀλώσεως ὁ πρῶτος στιχουργὸς ὁ ποιήσας τὴν ἐν τῷ κώδικι τοῦ Καίρου περιλαμβανομένην μονωδίαν, ὅστις φαίνεται ἢ ἐξ αὐτοψίας πολλὰ γινώσκων ἢ ἐξ ἀκοῆς πολλὰ περὶ αὐτῆς μαθὼν. Ἐνεκα δὲ τούτου τοῦ λόγου ἡ μονωδία αὐτοῦ ἀποτελεῖ εὐπρόσδεκτον προσθήκην εἰς τὰς μέχρι τοῦδε γνωστάς πηγὰς περὶ τοῦ ἀξιολόγου τούτου γεγονότος τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἱστορίας. Γνωστὸν δὲ εἶνε, ὅτι κυριώταται πηγαὶ περὶ τῆς ἀλώσεως τῆς Θεσσαλονίκης ὑπὸ τῶν Τούρκων εἶνε τὰ ἱστορούμενα ὑπὸ τοῦ Φραντζῆ¹, τοῦ Χαλκοκονδύλη² τοῦ Δούκα³ καὶ μάλιστα ὑπὸ Ἰωάννου τοῦ ἀναγνώστου⁴ ἐν τε τῇ « Διηγῆσει περὶ τῆς τελευταίας ἀλώσεως τῆς Θεσσαλονίκης » καὶ ἐν τῇ « Μονωδίᾳ ἐπὶ τῇ ἀλώσει τῆς Θεσσαλονίκης »⁵.

¹ Ἐκδ. Βόννης σ. 155,12-156,5.

² Ἐκδ. Βόννης σ. 235,9-17.

³ Ἐκδ. Βόννης σ. 199,12-201,8.

⁴ Ἐν τῇ ἐκδόσει Βόννης ἐν τῷ αὐτῷ τόμῳ καὶ ὁ Φραντζῆς σ. 483-528.

⁵ Αὐτόθι σ. 529-534.

Μονωδία εἰς τὴν Θεσσαλονίκην
διὰ στίχων ἠρωικῶν.

- Ὁμοί γε πώποτε γιγνομένων ἱερὸν τε καὶ θεῖον
 χρῆμ' ἀπάσης Εὐρώπης χάριεν ἠδὲ πρῶτον
 ἅμα καὶ κάλλιστον μετὰ τὴν πρωτίστην πόλιν.
 Ποῖος δ' ἄρ' ἱκανὸς γένοιτο θρῆνος πενθῆσαι
 5 ἄλυστον πάθος ἦκον ἐπ' αἶαν τηλικούτον;
 Ὀρφείως ἠττηνται μουσικοῦ Θαμύριδος τε
 λύρ', ἔτι μὴν Τερπάνδρου ἀμύμονος Λεσβαίου.
 Φιλίπποιο μὲν ἄστῳ γε Μακεδόνος θ' ἰάλω, φεῦ,
 βαρβάρων ὑπολίην ἐχθίστων πολεμίων·
 10 δυσμενέων θειοστυγῶν ἔργον γίνεθ' ἠδε.
 Καλύπτεις μέντοι μεγέθει πάθεος ἧς πρότερόν τε
 αἰ θ' ὄρ' εἶδ' ὡς μάλιστ' ἄν ἀτυχήσαντας.
 Θήβας φασὶν Ἀλέξανδρον πάντη γ' ἐκπέρσαι·
 κρείττον' ἀριθμοῦ λείαν ὄχρετο λαβῶν 'κείσει,
 15 τείχεα τῆσδε στρέψε κατ' εἰδῶρ θυμοῦ βέξας·
 αὐτόθι μὲν χροῶ θ' ἅπαντα διώλωλε χαλκῷ,
 ἐν παρατάξει μάχης ἀλλήλοις συνιέντων.
 Παιρετέρω δ' αὖ οὐ προέηκε ξίφος χάρμη.
 Αὐτὰρ ἐνθάδε διπλοῦν ἀνθ' ἀπλοῦ πόρε ποιήνῃ
 20 ἠ δειλαία. Ὡς ὄφελόν γε πύλαις Ἀἶδαο
 κεκρῦφθαι πάντη περικαλλῆ ταύτης κόσμον.
 Τίς μὲν ὄσα βλεφάροις χεύει κατὰ δάκρυ· οὐ μὴν
 δύνατ' ἀειρομένην φλέβα ἐξάραι κραδίης
 24 τόσσον ὄδυρομένης. Ὡ μῆχιστα μηχίστων
 φ. 180⁶ || ἰδῶν καὶ ἀκούσας πένθος μὲν γ' ἐτάροισι,

3. κάλλιστον	5. ἀλυστον	9. ὑπὸ	11. μεγέθει	ἧς	12. ὄρ'
13. θήβης	16. διώλωλε	20. ὡς	ἀἶδαο	21. κεκρῦφθαι	
περικαλλῆ	22. κατα	24. ὄδυρομένης	25. μὲν		

- χάρμα μέγιστον δυσμενέων τε μέλιστα θεοίο.
 Ὡ αὐδὴ λευγαλίη πτερόισσα τάχιστ' ἔλθοῦσα
 πᾶσαν ἐπ' αἶαν Ἴριδος φήμη ἀπανταχῆ
 ἀρίζηλον ἰὸν μέντοι ἄστυ γε πάροιθεν
 30 οὐνεκα θνητῶν ἀριπρεπέων λαχόντες
 ἀνδρῶν ἥρώων σοφίης θύραθεν μάλα
 τῆς γ' ἄνωθεν ἐπιούσης ἄμμιν θιοειδοῦς
 νηῶν ἀπειρῶν ἀμίμητον ιδέσθαι χρῆμα
 βουλευθέντα μὲν οὐ χαλεπῶς ὑμῆσ' ἀξίως.
 35 Αὐτὰρ ἀδύνατον ἐξῆς αἰεῖδεν αἶνον τούτων.
 Νῦν προῦκειτ' ἀλεγεινὸν πάντ' ἐσόραμα φευκτὸν
 ἰδῶν καὶ ἀκούσας, πένθος μὲν γ' ἑτάροισι
 καὶ μὴν ἄξιον πολλῶν δακρῶν χειῦμα.
 Ἔθνει μέντοι βαρβάρων ὀράταί τῆδε
 40 ἄσεμνα παιανίζοντι, λιγαίνει δ' εὐδαιμον
 ἦμαρ ἐν ἡμετέρῃσι τύχῃ φάος ἡελίοιο.
 Ταῦθ' ὀρόων ἐξ ὕψους οὐκ ἔστραπτ' ἀντίως
 τὴν τε πορείαν ἡμεροφαῆς πρὸς δυσμάων.
 Ἰεριχούντια κάππεσε τείχεα πάν' Ἴφθιμα
 45 εὐτ' ἂν Ἰησοῦς ρεῖθρον Ἰορδάνοιο περᾶται
 Ἰσραηλίτην λαὸν ἀνίκμοις ποσὶ Νκυῆ
 αἴρομένης παλάμησιν ἔχων, ὕψοῦ θ' ἴστησιν
 δυσμενέων τρόπαιον κατ' ἡελίοιο πορείαν
 παλίνοστ' εἰργάσατο ὦρῃσιν ἐνὶ μάχῃ.
 50 Τρισὶ δύναι γὰρ ἤπειγ' ὑψόθεν αὐτὸν κάτα
 Οὐλυμπίου κάρτος ἀριπρεπέος μέλιστα
 φ. 181^α || ἐκπέρσαι πτολίεθρον τάων πάνυ μεμαώς.
 Τάδ' ἑτελείετο πάντα κατὰ μοῖραν ἥρωος·
 ἀλλ' ἐνταῦθ' ἄπαν ἀντίον, ὡς οἴμ', εἰληλούθει.
 55 Πάρος μὲν κλέος ἀήττητον Δημητρίου
 τῆςδε πόλιος ὑπερ πρόμαχον τ' ἦν αἰεὶ βίη,
 ἀνά οὐλαμόν τ' ἀνδρῶν πολεμίους βάλλον

35 ἀδύνατος 41. ἦμαρ ἐνὶ ἡμετέρῃσι 43. πρὸς
 48. καθ' ἡελίοιο 51. ἀριπρεπείος 53. μοῖραν

45. περᾶτε

- τείχος γ' ὧν ἰτάροισ' ἀπόρθητον πολεμίοις,
αὐτὰρ μάλα κραδίην σείων τῆ φύζα.
- 60 Τίς δ' ἄρ' ἐπέσχε μιν ὄφρ' ἰλάσει γ' ἐνταῦθα μάλιστα
ἔθνε' ἀπειρέσια πολεμίων τηλόθι πάτρης·
ὡς κε τελείως μὴ ἀνάστατον ἄρδην ἔθνος
ἰδίσθ' ὀφθαλμοῖς ἀεικέσι τὸν μάρτυρα
τοσσάτιον καὶ οἶον βαρβαρικῆς ἔργον
- 65 χεῖρός; Τί δ' ἄρ' ἄλλ' ἢ γ' εἰσπραξίς τε δικαίη
ὧν παπαρφήκαμεν θεῖον ἔπ' ἀσύγνωστα;
οὐνεκα πᾶς φίλον πατέρα καὶ πότνια
μήτηρ θυγάτρ' ἀγομένην ἰθεώρ' ἠηδῶς·
ἰσχανόωντο μὲν ἄρρηγειν τοῖς ἐς δύναμιν,
- 70 χεῖρε δ' αὐτὰρ ἐπείχοντο κλοιοῖσιν ἄλύτοις.
'Ἄλλ' ὅπερ ἦν ἐξῆς ἄκος ἀγομένοις περιπαθῶς,
τοῦτό γε μάλιστ' ἔδρων κατ' ὀφθαλμῶν δάκρυ
ἄλλος ἐπ' ἄλλω κασιγνήτῳ ἢ φίλ' ἰταίρῳ,
σύμμικτον στοναχαῖς τ' ἔχευον ὁμοίως κρήνη.
- 75 Τούτων οἱ μὲν Ἀσιάτιδα γαίην ἰλεισιῶς
ξύνδου ἦτοι γε πλείους ὀρόωντο πέδησιν
ἀφύκτοις γοερῶς ἱκανον, οἱ δὲ θρηκικόν
φ.1816|| κλίτος παρελέγοντ' ἐς τὰ κύκλω πρωτίστως.
Αὔσονίων φιλοχρίστοις ἄνδρες' εἰς ὦνῆν
- 80 τληπαθεῖς προὔκειντ' ἀλεγεινὸν πᾶσι θέαμα,
οὔ τι φορητὸν ἱπαίειν, μήτοι γ' ἰδέσθαι,
ἀνδρῶν, φεῦ, πολιὰς χειρῶν ὑπὸ βαρβαρικῶν
ἰλκομένας ἀτίμως. Τούτων αἰεῖδεται πάρος
Ναζιραίων τε θεῶ περι ἀνατεθειμενῶν τε
- 85 πόντιον σμῆνος νηυσὶ πεντήκοντα πρὶν,
ὡς ἐνέπουσιν οἱ ταυτὶ γράψαντες, πρὸς τρισὶν
ἔξωρμημένοι γαίης Αἰγύπτου Σηρακηνῶν,
τήνδ' ἐπολιόρκουν ἀλὸς ἀτρυγέτοιο κατ' ἡμαρ,

58. τεῖχος 61. τηλόθι ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος τηλόθει 65. ἢ
68. θυγατραγομένην ἐθεώρ' ἠηδῶς 69. ἀρρωγεῖν 72. τοῦτο
74. στοναχοῖς 77. οἱ δε 78. κλίτος πρωτίστως 80. προὔκειντ'
ἀλεγεινὸν 86. ὡς ἐνεπουσιν ταυτὶ 87. ἐξορμημένοι 88. καθῆμαρ

- ἦν γε παραστησάμενοι θ' ὡς οὐκ ὄφελεν, ὦμοι,
 90 τῶν ἄλλων πρωτίστους διαφερόντως εἰς ἐν
 συλλεξάμενοι ἀιμοβόροι σκυλακίς τε πὰρ νηφ
 τριακοσίους θειοτάτου μεγάλ' ἐν μάρτυσι
 ἠρώς τε Γεωργίου κοσμητόρος ἀνδρῶν
 ἠγμένων σκηπτούχων ἠδὲ βασιλείων τε
 95 νηλεῖς ἀκρίτως πάντας κατέπεφνον ἄρδην,
 ὡς ἐπέτελλ' ἑξαρχος ναῶν, φασί γε, τάων.
 Πάντα λείων ἐξηνδραποδίσαντο πτολιέθρου
 γηραιῶν ἡμῖν νηπιτίων χωρὶς γυναιῶν·
 αὐτὰρ ἠλικίην ὄσ' ἔμελλ' ἐγγυαλίξαι
 100 λύτρ' ἀπειρίσια δῆσαντες, κάτ' ἐνθέντες
 ναυσὶ γλαφυρῆσι, ἀτὰρ λαῖφος διάκραντες,
 φίλην ἐς πατρίδα γαίην καθυπενόστων,
 τὴν τε πόλιν μέγ' ἄρ' ἄπασαν Ἡφαίστῳ παρέσχον,
 φ. 182_α || γηραιούς δ' αὖ, νηπίων πληθὺν νεόλεκτον,
 105 ἔθνεά τοι κλαυθυρίζοντα οὐκ ἐλέαιρον.
 Παιανίζοντες πατρίδα γαίην οὗτοί γ' ἐκίχειον.
 Ἄστυ γ' ἐνιαυτοὺς διήρκεσε δύο ἐφεξῆς
 πρὸς τρισὶν εἰκάσιν, ἠδ' αὖθις μιᾶ δεκάδι τε
 ἄοικον, ἄπειρον ἐκ μερόπων θέαμα ἄλεγρινόν.
 110 Αἰνὴν ἄλωσιν πολύδακρυον Ἄρηά τοι πάντη
 βουλομένοις ὄρακ' ἦν. Καὶ τάδε μὲν πάροιθεν·
 νῦν δ' αὖ πολλῶ διαφέροντα ὄσφ' καὶ χεῖρω
 τῶν προτέρων γεγεννημένα ἐξερέω μάλιστα
 οὐνεκα θυμοῦ ἀπώλειαν ἰσχύτην τε,
 115 τῆμος ἐπεὶ καὶ πολλοὶ μάρτυρες ἀνεφάνησαν,
 οὐρανίων τε γερῶν ἀξιωθέντες πάνυ.
 Νῦν αὐτὰρ οὐκ ἦν τοῖον καυχῆσασθ' οὐδέν·
 τίς γε πόρει κεφαλῇ μου ὕδωρ, ὀφθαλμοῖσι
 πηγαίην δακρύων ἀένναον Σιών
 120 ὧς κε μυρήσοιμ' ἂν ἀξίως πάθεος ἤδη.

89. ουκ 94. σκυπτούχων βασιλείων 98. νηπιτίων 99. ἐγγυ-
 γιαλίξαι 100. κατ 101. ἀταρ 103. μέγαρ' 106. οὔτοι
 ἐκύχειον 109. ἀλεγρινόν 120. ὧς

- Ἄσειθαλῆς ἦν ὅτε πολλὸν χαρίτων τε
 βριθουσα λευγαλέον ἤμαρ πάντ' ἀλέγεινεν
 ἰκτροπιαζομένη αἰεὶ κήδεα λυγρὰ τύχη.
 Καὶ μὲν ἔην αὐτῆς χάρι' ἅπαν τὸ πλήρωμα
 125 ὡς ῥα ἐνισκῆψάν τ' οὐκ οἶδ' ὅθεν θρηκικοῦ τοι
 βορραίου πλήρες νέφος οἴστων δὴ πυρίνων
 ἠδὲ χαλαζῆς· αὐτὰρ ἀειρόμεν' Ἀδριανοῖο
 βασιλῆος ἄπειρον κάλυπτον κατά γαῖαν
 Μακεδονίης· ἄλλη μέντοι πορεῖ' ἐμφαῖνον
 ρ. 1826|| ποιεῖσθ'· εἰσι δ' ἄρ' ἀτεχνῶς Φιλίπποιο γ' ἄσται.
 131 Τῆδε γὰρ ἔσχε νόον περιβαλεῖν Θετταλῶν τε
 πρωτίστην πόλειον ἐξ Ἄγαρ ἐνθα κύκλω
 λαβῶν καὶ περινοστήσας γόνος ὠκύμωρος
 ἐξώλης προόλης τε ἄλός γ' εἰς ἄλλα στρατῶ,
 135 πάνδεινα βλεμεκίνων, καὶ μιν οὐκ ἀφίξειν,
 πρὶν ἂν παραστήσοιτο τήνδε πάροιθεν. Ὡς γὰρ
 φέτο μύθοισι κεύθειν ἀπατηλοῖσι
 βούλευμα δόλ'· ἐπεὶ δ' οὐκ ἦνυε, μῆνιν σφοδρῶς
 οἰκουροῦσαν ἔχων, ὥρμαινε βίη πρὸς μάχην.
 140 Καὶ μὲν οἴστοις πυκινοῖς ἰβχλον λοιγὸν εἶσω
 ἢ προιάψειν δεινὸν ἅπαν ἦκιστ' ὀροδούση
 κείθεν ἰόν τ' ἐγχεριπτόν τ' ἄσται κλίμακας ἐξω
 τηλόθεν ἐγγιστα φέρον, ἠρειδόν τ' ἐπὶ τείχει,
 ἄλλοι δ' ἄποθε βάλλον τοῖσι βέλεσι πλείστοις
 145 παραπλήσι' οὐρανίοις ἄστρασι. Κεφαλῆς
 ὑπερ ἁῆρ ἅπας ἐπληροῦτο, βιῶν δὲ κλαγγὴ
 πλείστον ἀειρομένη βρέμεται τόσον ὡς μηδαμῶς
 οὐδὲν κλύειν ἄτερον ἀγαυὴν ἑτέροιο.
 Αὐτὰρ ἐνδοθεν ἑσταῶτες τοῖσι προμαχώσιν
 150 ἔμπροσθεν δ' ἐμάχοντ' ἀγνηορῆ μεγαθύμως,
 ἀκροβολισμοῖς χρώμενοι καὶ καταπέλταις τισί,
 δόρρασιν ἐγχεσί τε κλονέοντες δηρὸν αἰεὶ

122. βρύθουσ' ἀλευγαλέον

125. ἐνισκῆψαν

τῆ

126. βορραίου

128. κάλυπτον κατά

142. ἐγχεριπτον

147. μηδαμῶς

148. ἄτερος

- ὡς πρωτίστην ἡμέραν ἀλλήλοισι φέροντες
 Ἄρην' χεῦντο δ' ἀπείρεσι' αἵματα πολύδακρυον
 155 ἀμφοτέροισιν ὁμοίως. Ἐξῆς τῇ τριτάτῃ
 φ. 183¹ || εἰσωθούντο οἱ μὲν δι' ὀρυγῶν τείχεος ὑπο
 ἡγμένοι κύκλω, αὐτὰρ ἄλλοθί που βεβαῶτες.
 Ὡς σμήνος μελισσῶν, ἠνίχ' ὁ γόνος τῶν σιμβλων
 ἐκφορευτο γ' ἐφειξῆς ἔνδοθεν εἶναι ἀνάγκη
 160 ἰσθίειν ἀλλήλας ἠδὲ μάχεσθαι πλήθει,
 ὡσαύτως οἷδ' ἐμπίπτοντες ζῦν ἀλλήλοισι.
 Μάλ' ἐραίζετο ἀνδρῶν ἡρώων φίλον ἦτορ.
 Ἦν δ' ὀράκν πάντη γ' αἰμάτων ἀπείρων χεῦμα,
 οἰμογὰς οὐλομένων ἀντίβιον, αὐτόθι δ' ἠχῆ
 165 Οὐλύμποιο καρήνας ἀειρομέν' αἰθίρ' ὤρτο
 νηπιτίων ἀεικέα λοιγὸν σφῶν γαστρῶς τε
 κλαυθυριζομέν' ἄορι κασιγνήτους αὐτῶν
 γειναμένους πνεύοντας ὀλοίσθια ἠδὲ καίρια
 πείσεσθαι μελλόντων ἄλλη τε γλυκὺ φάος
 170 μητρόων ἀπαῖρον κλοιὸν ἐνὶ δειρῇ φέρον. Ἄτὰρ
 καὶ ὃν ἐφίλει μάλιστά γε τοκεὺς πάροισεν
 υἷα τῷ χερ' ὄπισθε πέδησεν ἀλύτοις δεινῶς
 τυπτόμεν' ἐξάγοντος πείρετ' ἀνιή θυμόν,
 πάντοθεν ὄξυ οὐτάμενος βέλει αἰδῆληφ.
 175 Πυρὶ ὁμοίσιον ἤγετο Κουρήτων, ἐσμός τε
 βαρβάρων ὑπὸ χειρῶν πρηθῆν' Αὔσονίσις γε
 μέλλων Ναζιραίων πληθὺς θ' ἱερῶν κάρτος
 παρθενικῶν γυναίων πολυάριθμον σύνταγμα
 ἔθυσ' ἀριθμῷ πλείω γ' ἐξακισχιλίων
 180 συνελέγοντ' ἡμὲν νεκύων ἀνδρῶν ἡρώων.
 Τῆδε τάφους ἀναμοχλεύοντες θειοστυγεῖς
 φ. 183⁵ || ὤρμαινον ἄρδην αὐτοῖς νηοῖς στρέψαι κάτα.
 Τίς δέ κε ταῦτα θυμῷ ἀδακρυτὶ παρσίη,
 εἰ μὴ τοι κάλλος γ' εἶη ὄδῃ αὐτόχρημα ;

158. σὺμβλων 161. ὡσαύτως ξυναλλήλοισι 166. νηπιτίων
 167. κλαυθυριζομέν' 168. ὀλοίσθια 170. Τὸ μητρόων νοσεῖ
 184. κάλος

- 185 Τίς δύναιτ' ἂν ἀναγράψαιτο λόγος πάνθ' ἐξῆς
 ιστορίῃ μὲν δοῦναι κρατίστοις ἀνέρεσσι,
 τίς δ' αὖθις τόσσον κλέος ἴσχε λόγου Μουσάων
 πάντ' ἵέναι ῥηθιδίως τὰτε γιγνομενάων;
 Καὶ πρότερον Συναχηρεῖμ ἀγείρας στρατὸν οὐ τι
 190 τὰχ' ἀριθμῶ βλήθην' ἐκ Περσίδος γαίης
 καθ' Ἱερουσαλήμ πορθήσων ἱκται μεμαῶς,
 πλείστα γέ ἡνορέῃ ὄφρα κάρτος γέ κατασχῶν
 ἀνάλευξ' ὡς ὤετο κοσμήσων οἰκείαν
 λαφύροις ἐντεῦθεν ἀγήνωρ. Ἐνθ' εἰςβάλλει
 195 πάντοθεν· ἦτοι ὁ γ' ὡς ἐνόμιζε παραστήσασθαι
 τήνδε ἀναιμοτὶ νήπιος. Αὐτὰρ ἔγνω παθῶν·
 ὡς γὰρ ἐπεὶ φάος ἡελίοιο ἔδυν' ὑπὸ γαίαν
 καὶ νύξ πάντῃ διεσκιδνατ' ἐπ' αἶαν, στρατὸν
 νήδυμος ὕπνος ἴσχευ ἅπαντα· κατ' Οὐλύμποιο
 200 καρῆνων ἀνωθεν διαπτὰς κατέπεφνε
 ἄγγελος αὐτόθι, μικροῦ γ' ἐξερέω, ἅπαντας.
 Καὶ γέ Συναχηρεῖμ βασιλεὺς Περσῶν ἱπανῆκε,
 πολλοστὸν πάνυ ἠδ' εὐαριθμητὸν μεθ' ἑαυτοῦ
 στρατόπεδον φορέων ἡσχυμένος, αὖθι δ' ἀνήει.
 205 Ἐξῆς οὐδὲν τοιοῦτόν γ' ἐμέλησεν ἔτι οἱ,
 ἀλλ' οὐδ' ἐνταυθοῖ θεομηνίαν τιν' ὀρῶμαι
 οὐνεκά τοι σοὸς ἡμὲν χλοῦνου κατέστραπται
 φ.184a || τὰδε ἵνα δ' ἐρέω μάλισθ' ὑποφητῶν θείας
 αὐδάς καὶ ταυτησί χρήσομαι ὧδ' ἐγκαίρως.
 210 Ἑλλώρια μὲν οἰωνοῖσί τε πᾶσιν ἔθεντο
 κύνισι, βορρὰ δὲ χροά τ' αὖθις κυδαλίμων
 θνησιμαῖά τε τῶν δούλων σου βρώματα φηροῖν
 ὑπαιθρα, καὶ παρῆν γ' ἐνταφιάσων οὐ τις.
 Θυγάτηρ μὲν Σιών καταλέλειφθ' ὡς σκηνή
 215 φυταλή δὴ βοτρύων οὐκ ὄντων οὐδέν·
 ἐξέχεαν δ' αὐ αἶμ' ὡσεὶ ὕδωρ γῆς κύκλω,

191. καθιερουσαλήμ ἱκται 192. πλείστα 197. ἐπει 199. νή-
 διμος 205. ἐτί 208. μάλιστ' 209. ἐγκαίρως 210. ἐλλώρια
 οἰωνοῖσι 212. θνησιματα 214. καταλέλειφθ' 216. τῆς

- ἰρὰ δὴ τεμένη ἐβιβήλωσαν τὰδ' ἰναγαίς,
 κατορχήσαντ' ἀνιέρως οἱ βέβηλοι· ἄλλα
 μὴν κατωρύξαντο θεμίθλων, οἴωμεν' εὐρεῖν
 220 γαῖην ὑπὸ χρυσόν τ' ἠδ' ἄργυρον σφίσιν αὐτοῖς.
 ὦ πόποι, τίς δ' ἄρ' ἀξίως τραγωδεῖ πτώσιν
 ἄστεις, ἧς οὐδεὶς ἀνήκοος ὑφ' ἡλίω;
 ὦ πρότερον μὲν ἔδος κόσμιον ἐρατεινόν τε
 οὐδὲν τοῖον ὅσα γε μάλιστ' εὐφραίνειν οἶδε·
 225 ὦ πάρος μαρτύρων ἀγλάισμα θεῖον
 ἢ τε μὲν ἅπασα διάφορος σοφίη παραιρεῖται.
 Στηλογραφίαι θεῖων ἐκτυπωμάτων τε
 τὰ μὲν ἐρριπτοῦντ' εἰς ἔδχρος γε ἀτίμως, πᾶσι
 δυσμενέσσι προῦκειντ' εἰς ἄγος αἰεὶ κοινόν.
 230 ὦς καὶ ταῦτα μὲν ἔπλετο εἵνεκα ἀμπλακιῶν.
 ὦ μελείων εὐρύθμων φωνῶν ἀοιδῶν τε,
 θεϊότατον πάρος σκηπτούχων ὠράισμα,
 νῦν δ' ἄληστον πένθος ὀρᾶσαι θεωρεῖν πᾶσι
 φ. 1846 || βουλομένοις μετέπειτ' οὐδεὶς γὰρ ἀνορθῶσαι
 235 δύναιτ' ἂν οὐνεκα παρερύης ἄλλη τῇ αἴσῃ.
 δυσμενεί μάλιστα φύλῳ ὑποέπλεο δεινῶς
 σκηπτούχων αὐτοκρατόρ' ὡς πορρωτάτω γε.
 Αὐτὰρ θεῖς κίνδυνον νῦν θυμοῦ πέρι· κύκλω
 γὰρ σίε, κύκλω Πέρσ' ὀλετῆρας, ἀτίθασον φύλον.
 240 Σμύρνης πάλαι πεσοῦσης κρηπίδων ἐξ αὐτῶν,
 εὐρατο τάχος πτώματος ἀνάκλησιν ἄποικος.
 Ἀθηναῖ τε Αὔσονίων τηνικάδε αὐθις
 ἀνῆκ' εἰς μάλιστ' ἀρχαῖον κόσμον τόσσον
 οὐ πόρ' ἰοῖς οἰκήτορσι γόν· ὡς ὠφελλες
 245 καταδύν' ἅπαξ ὡς πρότερον θρυλλοῦμεν' ἄστου γε
 πενταπόλιος ἐν ἀμφιτρίτῃ τά γε ἐφεξῆς
 δεξόμεν' ἄλγ' ἤμελλες ἀλαισίνειν δύσμορ' Ἴμοιγε.
 Νῦν δ' ὀράεται δισσωδὲς ἀλοῦσ', εἰ καὶ τρίτην

220. ἦδ' 222. ἄστεις ὑψηλίω 229. προουκειντ' 230. εἵνε-
 κα διορθωτίον εἰς εἵνεκεν; 231. ἀοιδῶν 232 (καὶ 237). σκηπτούχων
 235. οὐνεκα 239. πέστ' 245. καταδύν' 248. ἀλοῦσ'

- μοῖραν θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν ἐπιέναι μάλα
 250 πρωτίστην Λατίνων τε θεοῖο παρατραπέντων
 ἀφραδί' ἡμῖν ἄγνητορή· δογμάτων χάριν
 γιγνομέν' εἰς Ἄγαρ ἀνάστασις ἀνδραποδισμὸς
 τῶν τεκνῶν μικρῶν τριτάτην γε τελευτῶν
 τα οἰκεία· δι' ὑπονόστησιν μὲν ἑκούσαν
 255 σφίσι τε γιγνομένην μεγάρων καὶ ἄλλων αὐτοῖς
 ἀκινήτων τε κτεάνων. Φιλέουσι μάλιστα
 δὴ μέροπες σφετέραν πάτρην ξέν' ἔδαφος θ' ὑπέρ
 εἰ τοι καὶ πρὸς αἶρ' οὐχ ἥκιστ' εὐαγῶς σχοίη
 ἦδ' εὐθηνί' ἔδωδῖμων πλέον οἰκείας
 φ. 185^a || ναιετάειν. Ἐπτὰ μὲν Λατίνων ἔτεα ἔσχον
 261 οἷδ' εἰς ἐπικουρίην ἔθνος, ἐν' ὧς ἑκάς ἄλμα
 τὴν ἔφοδον συστέλλωσιν Ἰσμαίλητων
 καὶ πόρρω που τῆς γε πόλιος ἐκείνων Γλας
 ἀποθέειν κυδάλιμον κῆρ μεγαθύμονι γνώμη
 265 ἀντίβιον πάρος εἶργειν ὅσση δύναμις ἦν.
 Πολλάκι κατηγωνίσαντ' ἐκχυθέντ' ἄφνω
 καὶ τρόπαιον στήσαντες παλαμναίων ἄπο,
 ἀλλ' ὕστατον ἄμιν τόσα λυγρ' ἀπάντησε ταύτη
 συμβῆν' οἰδμασι λευγαλίοις πόντοιο
 270 στρατοῦ μάλα πολυφλοίσβοιο ἄπειρ' Ἀσίης
 ἦδ' Εὐρώπης, ὥστε περιδρομον αἰεὶ κλύσαι.
 Καλύπτουσι μὴν πάρος ἀνδρῶν ἠρώων τε
 μάχας καὶ τρόπαια· πρὸς γὰρ τὸ τελευταῖον δὴ
 ἐκβάν ἕκαστον τῶν πραγμάτων ὡς τὰ πολλὰ
 275 κρίνεται· ἀλλὰ σύ γε χρόνιος τεὸν ἄλγος πέψη,
 οὐλομένην αἴσαν μελετῶσ' αἰεὶ, καὶ κόσμον
 ὄν προϊψ' εἰς πύλας Ἀἰδοιο θάτερον ἦδη
 ἠνδραποδισμένον ἀνοικτι καθοράκας ἄγχη
 καὶ ὅσοι μέλλουσιν ἐνέπειν κατόπ' ἐξερέουσι.
 280 Ἥρθης μὲν πρότερον κρείττων πολίων, ἐνίων πλήν,

249. μοῖραν 257. ἔδαφος 268. λυγρὰ πάντῃσε 270. πολυφλο-
 ῖβοιο 274. ταπολλά 275. πέψει 280. κρείττω πόλιων

- νῦν δ' ὡσεὶ ὕδωρ ρέον ἐξέλιπεν χειμῶνος
 ὦρῃ τῆσι χαράδραις, ἤνιχ' ὑετός γ' ἄνωθεν
 οὐ κατενεχθὲν πρότρετα ἤδ' ἔτι παρμενέειεν.
 Καὶ γὰρ εἶοικε παραδείσῳ ἀειθαλεῖ μάλα
 285 τερπνὴν ἡδίστην ἐπιβάλλουσιν ὀφθαλμοῖς,
 φ. 185δ || χάριν ὄσῃν βραβεύοντι θέσειώς τε θεωρίης
 καὶ προζέτι γ' ἀπολαύσεως· ἐπιῶν ῥαγδαίῃ τε
 κατ' Οὐλύμποιο καρῆνων νεφεληγερέτας
 ἄνωθεν χάλαζα, βορραίου θρηκικοῦ
 290 πνεύσαντός γ' ἐπὶ ροίζῳ τουτονὶ ριζόθε σείσει,
 τινάξει δ' αὐ ἄωρόν γ' ἔτι ὄζοις καρπὸν
 βρίθοντ' ἀειθαλῆ ἀείζων θεῖον.
 Κεῖται μεσσηγὺ Μακεδονίης Ἑλλάδος εἶον
 τι κέντρον τοῦ οὐρανοῦ κύκλου περὶ γαῖαν,
 295 ἦτοι μὲν ἀμφιτρίτη κοινωνεῖ Ἀσίης
 Εὐρώπης δ' ἀτὰρ ἠπειρῶ διάκοσμον θεῖον
 νηῶν ἀγακλειτῶν πάνυ γε χαριέντων,
 πρὸς δέ γε Μουσάων ἔργα ἠδ' Ἑρμοῦ, τῆμος
 πλείονά που ἦρ' εἶδέ τις, ὅς κε δύναίτο φράσαι,
 300 πρωτίστης βασιλίδος ἄτερ μάλιστα ἦνθαι
 ὄσσα πάροισιν. Ἀναβλύσεις αὐτὰρ πηγαίας
 ρεῖθρων δαψιλῶς μαρτυρικῶν λειψάνων
 ἀενάων ἄχρι τήμερον ἄρδει πλεῖστα
 ἴθνεα καὶ σφίσι γίγνεται ἀλεξίκακον αὐτοῖς
 305 φάρμακον μεγαλήτορος. Ὅς δὴ Ἑρκούλιον
 δεινὸν ῥα κατέπερνε δράκοντά πω μάλα
 δειδιότα, πῦρ μέντοι γ' ἐκπνεῖοντ' ἀίδηλον·
 τὸν δ' ἄνωθ' ἐνδύς πανοπλίαν ἐξενάριξεν
 κάρτος ἀριπρεπὲς ἄορι θεῖος Δημήτριος.
 310 Ἄγαλμα Θετταλῶν νίκην ἦρατ' ἀρίστην
 τοῦ σφετέρ' ἐγνώκ' ὀλισθήματος ὁμοῦ πλάνην τε
 φ. 186* || οὐλομένην ὀρίων Γάζης νόσφι προίαψεν,

282. ὠρητῆσι	283. παρμενέειεν	284. ἀειθαλῆ	291. ἄωρον
292. βρύθοντ'	293. μεσιγῦ	294. περιγαῖαν	303. ἀενάων
306. ῥά	δράκοντα	πώμαλα	

- κλειομένους πτόχας γὰρ πάροιθιν ἔρωτ' ἰθύρου
 ἄνω διάρας. Οὐλύμποια φαινοτάτου δὲ
 315 πυρρὸν ἀνήψας ναυαγοῦσιν ἀέριον ἄμμιν
 ἤδ' ἐπ' ἀραιούσ', ἢ τε πέλαγος ἀχανές τῷδε
 βίῳ ἠέροεν μάλιστ' ἀλαμπές θεῖον
 βουλομένοις ὑπέρχεσθ' εὐθαρσῶς τὸν ἀγῶνα,
 νῦν μὲν ἀείρας ἔνθεν σείο πολίσματος ἄνω
 320 ἀλήκτους πρὸς σκηνάς ἀειγενετάων, ἀμὸν
 ὑπὲρ νοῦν βαίνοντας κλῆρον τῆδε κάλιπες,
 ἐξοχ' ἄριστε μεγαθύμων. Αὐτὰρ σείο ἔθνεϊ
 ἀποθεν ἡμῖν αἰδῆλως ἐχθαίρων πάντη
 Αὔσονίων δόξαν ἀπούρας τηλόθι λαβῶν
 325 ἔσχεν. Ὁ δ' αὖχεϊ ἠνορέη, καὶ κύδει φουσῶν
 κάρτει ὡς μεγάλως πόλεμον διενεγκεῖν τούτῳ
 καὶ νίκην ἄρασθαι ἐπ' αἴαν σχεδὸν πᾶσαν
 ἦτοι ἐγὼν ὄραας ὡςπερ τὸ καὶ ἀλύω,
 καὶ μευ ἄλγος θυμοῦ ἀγαννόφρονος οὐ τι
 330 ῥηιδίως φορέω σέθεν ὑπερ. Ἐκατηέργῳ
 μίντοι χραισμεῖν ἀπολέλοιπεν. Νῦν, ὡς οἴσθα,
 λείπεται διὰ λόγ' ἐξέρειν τῆν τραγωδίαν,
 ἠδ' ὡς οἴομαι ταύτη συνείρειν τε ἔπαινον
 οὐ τι μὲν εὐχαρι κατ' ἄλλον δὴ, ὡςπερ ἐγῶμαι.

2.

Μονωδία εἰς τὴν Θεσσαλονίκην.

Ὡ πόποι, ἦ θαῦμα μέγα οἷς ὀφθαλμοῖσιν ὄρωμαι
 ἄστου γ' ἐκ τῶν παντὸς αἰῶνος γιγνομένων

315. ἀνήψας 322. ἐξοχ' 325. δ ἠνορέϊ 328. ὡςπερ τυ
 330. ἐκάτη ἔργῳ 333. τὲ 334. ἐγ' ᾗμαι
 2. τοῦ

οἷόν τ' ἤδη γ' Εὐρώπης τε μέγ' Ἀσιάτιδος
 γαίης κάρτα πειλώριον οὐθ' ἕτερον τοιόνδε·
 5 οὐ μὴν αὐθις δ' ἴσασται ἀγλαὸν οἶον κάλλος
 μεσσηγύς ἠπείρου τ' ἀμφιτρίτης ἁλός·
 χωρὶς τὴν πρώτην μετέπειτ' αὐθις Ῥώμην τε
 οὐ τι δραμάτων τε τραγικῶν τε θ' Ὀμήρου
 γλῶττ' ἐξαρκεῖν πρὸς τοίαν πηγαίαν τε,
 10 ρεῖθροις γὰρ εἰκυῖαν, Ὠκεανοῖο δακρῦων.
 Ἄστου Φιλίππου οὐκ οὖν γ' ὑπέστη πάρος
 θάτερον Ἰσὴν τε πτώσιν· ἐάλω γὰρ τοι πάνυ
 ἀγαλμά θ' ἴσταός πάντος· ἐνιδρυμένον γε
 οὐ μετρίοις ὥραις σφι δ' αὐτ' ἀγλαΐαις·
 15 αὐτὰρ ἐξωθεν πηγαὶ Νυμφάων εἴσω
 χωρίουσι πανταχόσι· τῇ δὲ κλύζουσι περ
 ὑψηλαῖς δὴ νόουσ' ὀρέων κάρησιν αὐταί,
 πόρρωθεν δ' αἴης μεσσηγύς τοι πέτροισι
 λιθοτόμων γὰρ ἤδη, οὐτι μικρόν τ' ἔργον·
 20 τέχνην αὐτὰρ ἀποκρύπτων χωρὶς πηγῶν
 πᾶσαν ναμάτων τῆδ' ἐκβλυζόντων πάντη
 νεκταρῶδες μὴν ἤδιστον κάλλιστόν τε.
 Ὅφρα γοῦν ἀνωτάτω δυνάμεις ἦσαν,
 ἀριστεύς δ' ὁ γε θεῖος μύστης φρουρὸς ταύτη,
 25 τόφρα πτολίεθρον ἄρρηκτον ἦδ' εἰστήκει
 πρὶν μηδαμῶς πάνδεινον τοῖον κινηθεῖν·
 οἶον δ' ἄρα γε ἀποίσει τὴν πτώσιν ρεῖα.
 Οὗτοι μὴν δεδικυῖα πάρος δ' ὑπὲρ αὐτῆς ἴσχα
 φ.36 || πάνθ' ὑψηλὴν καρτερὰν ἐοῦσαν αὐτοῦ χεῖρα·
 30 πρόσθεν μέντοι γε σμῆνος βαρβάρων ἤδη
 οὐ τι μέτριον ταύτη συρρεῦσαν ἦλω
 εἶπε κέ τις δ' αὐτὴνικαῦτα· ὦ πόποι τί δε,
 οὐ πλήθη μερόπων τ' ἐχθαίρη ἀμπλακιῶν·
 ταύτη τοι θεῖον δ' ἄρ' ἡμῆας λιπῶν γ' ὄντως ;

3. οἶον 6. μεσσηγύς 9. προστοίαν 11. ἄσται 12. πτώσιν
 25. ἀρρηκτον ἦδ' 26. πάνδυνον κινηθεῖν 28. οἶον 31. Τὸ ε
 τοῦ λιπῶν ἐπὶ διεξεσμένων ἐντελῶς ἄλλων δύο γραμμάτων

- 35 τηλικάδ' ἦν ἔλπειν κείνων τε κλῆσιν αὐθις·
 ἑάλωκυιά περ ἦδ' ἰούσα πάγχυ κατὰ κράτος
 νῦν ἦκιστ' ἄρα τοιόν γε δίδωσιν ἔλπειν.
 Πιεπληρωκε γὰρ αὐτὴ ἀμφ' αὐτὴν ὀφίων τε,
 ἔθνια δ' οὐ τι φορητὰ μακάρεσσιν ἦδη
 40 ἠρώων δὴ δώματ' Ὀλυμπίοι' ἐχόντων ταυτί·
 τοῖσι μὲν γὰρ αἰεὶ διεχθαίρουσι γνώμη.
 Τίς μὴ λίθος γ' εἴη ὄρααν οὐ θρηνήσει
 τοιά γε γιγνομένα ἐνὶ ἄστει οἶόν τ' οὐδὲν
 θάτερον ὡς ἑναγχος διηλέχθην αὐτοῦ γε·
 45 ἦτοι μὲν ὀδ' ἀπαχθεῖς οἰκιστῶν πόρρω που
 ὡςπερ ἐν λαβυρίνθῳ ἔξοδον ἀπείργονται
 οἶδ' οἱ προώλεις πανώλεις τέ γε, ὅποιοι ἄλων
 τόξῳ καὶ δόρυ ληφθέντες δ' ἄρ ἐν ἀλλοδαπῇ·
 θάτεροι δ' ἔργον ἀλός τ' ἀμφιτρίτης ἦκιστα
 50 καθεκτόν περ ταύτη τοι κακοῦντες κόλπῳ,
 ὡστ' ἔργον σφίσι τόδε νύκτωρ ἦδ' ἡματι·
 ἄλλος δ' αὖ κώνιον πῶρε θυμὸν ἐξεῖλε.
 Ὡς δ' ὅτε τις λέων ἠὲ σκύμνων κάρτος οὐ τι
 μέτριον ἀνυπόστατον ἔχων γούνατ' ἄρ ῥεῖα
 55 ποιμνιοῖό γ' ὑπερπηδήσας εἰσω ὄοις
 τείχεά τοι οὐπω γε παρεόντων ποιμανικῶν τε
 τὰ μέντοι θηῶν ἠὲ θάτερα θεῖη κύκλω
 φ. 4^α ἥοιοι σταθμοῖσιν ἔστιν ἅ δὴ κεραίλων
 ἠδέ γ' ἐπωμάδιον ἀείρων ὑψοῦ κάρη
 60 κυδιόων τε φέρων παλινοστήσας ἀπέδρα·
 σκύλακες μέντοι θεῖουσί τε τάχει πολλῷ
 κατόπι, τῷ δ' οὐπω ἔσχ' ὑποτρέσσαι οὔτε
 μὴν ἀναδύναι· ὦς οἶδ' ἔθνια μέγα κέρτα
 θνητῶν τῆδ' ἀναίδην καίτοι σφείας αὐτούς γε
 65 οὔτε μὲν βίη τ' ἄστου γ' ἔκοντι σφίσι δόντες.

36. ἑάλωκυιά 38. ὀφίων 40. Μετὰ τὸ Ὀλυμπίοι' γράμμα ἐντελῶς
 διεξεσμένον 41. διεχθ' αἰρουσι ἐν τῷ μεταξύ διεξεσθέντος γράμματος ἐνός
 43. τοῖα ἄστει οἶον 46. ἅ πείργονται 51. ἦδ' 52. ὅτε
 ἐν τῇ ᾗ Παραβολὴ 55. Τὸ ὄοις ἐκ τοῦ ὄις νοεῖ 63. ἀναδύνει

- Ὁ μοι κάλλος ἀμίμητον χρῆμά τοι θεῖον
οἱ ἄττα εὐρεῖος εὐρεῖος δ' αὖ ποταμοῖο
στηλῶν εἶσω γ' Ἡρακλέους τυγχάνει πάντα,
ἤδ' ἐπερικλείει μὴν εἶδος τ' ἄψογον ἤδη
- 70 καὶ μὴ τοιάδε φῶκος μέντοι ἠελίοιο
ἀνίσχων Ἡοὶ λιπὼν αὐτὰρ κύτρος ἄλός·
θεῖη γὰρ ὑπερ ἡμέας κέρησιν Ὀλύμποιο·
παιδιὰ μέντοι σικελικὸν πάθος Ἀθήνησι
καίπερ ὡς πάντη στρατὸς τοῖος διαρθάρειη.
- 75 Οὐ τις ὁρόων τοιάδε δύναϊτ' ἂν ὀφέλλειν κείνα·
οὐ μὴν Ὀρφέως γ' ἢ λύρα τραγωδεῖη ταυτί·
μήτε Θάμυρις δ' ἄρ ἐξαρκεῖη πένθους γε.
Παιδιὰ νύ τις ἐνὶ στρατῷ Θηβαίων ἄρλην
ἐκτριβέντων, καίπερ ἰόντων ἀριστήων·
- 80 πυλάων μέντ' ἀσφαλεῖ πέρι ἐμβεβαῶτες
κάρτος τ' ἰθνέων ἀπείρων ἐξωθεν δ' ἵνα
χάρακά τε φερόντων ἀγχι που τείχε' ἰσθᾶσιν·
δαῖμος δ' ἄρ ἐνὶ στήθεσιν ἤρει τοὺς τ' ἰόντας γε
εἶσω πτυχῶν τε πτολίεθρον πραπίδεςσι.
- 85 Μηχανή τις αὐτὰρ οὗτ' ἔην μάχης τοιάς·
φ. 46 ἡκείνων μὲν γὰρ οὐδ' ἄνευ τροφείων ἀπορούντων
οἱ δὲ γε κῶμαλ' ὁμοίως ἀτὰρ ἔσχον, τάων
ἐντός γε φῶκον, οὐνεκα βῆ δ' ἵεναι συμμάχους
κτεάνων σφίσι μεγάρων πάντ' ἄπιστον ἔθνος
- 90 θυμῶν αἰεὶ μεμαῶτων τριήρεσσι βίη
θεοῖο γε δόξαν μακάρων αἰετιγενετᾶων
ἐμπης ἀνάγκη πείσαι δ' ἄκων ὀτρῦναι,
στείλασθαι λογάδας τε σφῶν ἐν εὐβίᾳ πόλει.
Οὐκ ἦν δ' ἄρα γε ὥστ' ἀναβάλλεσθαι τὸ δρᾶμα.
- 95 Κοίρανος ταύτη χροῖ δ' ὄρχαμος πρῶτός γε
ἄριστος βουλευφόρος ἐνὶ σκηπτούχοις πᾶσι
διελέλυτ' ἄρ οὐκ ἔσκεν, μήτ' αὖθις ὄρηξ

67. οἴαττα εὐρεῖος 69. εἶδος 72. κάρτοισιν 76. τραγωδεῖη
77. ἄρ ἐκ τοῦ ἄν 87. τὸ ὁ τοῦ ὁμοίως ἐπὶ γράμματος διεξομένου
88. ἐντός οὐνεκα 94. ὥστ' δρᾶμα 95. πρῶτος 97. ὄρηξ ἐκ

- κασίγνητος Ῥωμαίων σκῆπτρα κρατοῦντος·
 τόν θ' ὦρα κάλλει κ' ἰσχυί ἀνὴρ δαήμων
 100 κρείττασι, δοξάν ὡς, ἀπιέν' αὐτὰρ φρουρέειν ἄμα
 ἠδὲ καὶ διοικεῖν πόλιων ἀρίστην τήνδε.
 εἶθε καὶ μὴν τοῦργον μετὰ πείρας εἰληλούθει·
 ἄρτι δ' εἰσθήκει πτολίεθρον ἄρραγές πάνυ·
 105 νῆσ' μέντοι γε παρεόντ' οὔτι ἔσχον γ' ὡς ἐχρῆν·
 ἀδελτηρία τε βίσιο παραιρεῖτ' αὖθις·
 ἡμεδαπῶν δ' ἄρα μερόπων αὐτοῦ φρέντων
 δίκη θ' ὑπερορία νήσων ἠδὲ ἠπείρων.
 Ἄπολις οὖν φερέσικος πάτρης οἰκείας τε.
 110 Πάρος μέντοι Φιλίπποιο παρὰ θ' ἀλωκῶσι·
 κακῶς δ' ἄρα γε πράττουσιν Ὀλυνθίοις τε
 αὖθις πάλιν δαίλαισι Φωκαεῖς οὐ τι
 μέτριον τοῖσι· καὶ μὴν τοῦτό γε μάλα γνοίη
 φ.5^α μὴ τήνδ' ἔσσεται τις ἐς τὰ πρόσθεν πρεσβήια,
 115 ὅς ῥα μάλλον ἐτήτυμόν τε σκοπέων τῶν ἤδη.
 Χρήσαιτο δ' ἂν τις τέκμαρσι πάρος γε νήσοισι
 ἠδ' ἠπείροισι τάων οὐδὲν ἄμμιν νοστήσας·
 ὅς δὴ πείσυνος ρεία μάλα γ' ἔξειν ἠδὲ σχέςειν
 εἰως τερμάτων ἀλλότρια, οὐκ οἶδ' ἄρα
 120 φρεσὶν ἰοῖσιν ὅδε πρό ὦρας τάχα ροήσει,
 μὴ εἰδῶς ἴσα κ' ἠρινοῖς ἀνθεσσί τε
 ταῦτ' ἄρα γε παραιρεῖται κάλλει κρήνων
 βάρων μὲν πάροιθεν Σμύρνης διασεισθείσης·
 ἀλλ' οὐπω γε βασιλεῦσι κοιράνοισι λῆθε,
 125 πᾶσαν αὐτὰρ Ἀντωνίνου Μάρκου τήνδε
 ὡσπερ ἔην τὸ πρὶν ἀκαρεῖ καταστάντος,
 καίτοι δεισιδαιμονίᾳ περ ἐμπλαχθέντος γε·
 ἤγειρε κλέος δ' ἄρα αἰψ' ὃ γ' ὁμῶς ὡς πάρος·

τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος ὄρηξ 99. δαήμων 101. πόλιων 102. τοῦργον
 μεταπείρας ἠληλούθει 101. τοῦτο 114. τήν δ' ἔπειτα πρεσβήια
 115. ῥὰ ἐπὶ τύμῶν μεταξύ διεξερμένου ἐνός γράμματος 117. ἠδ' 118.
 μάλλα 119. εἰως 120. ῥωήσει 127. δεισιδαιμονία 128. ὁ ὁμῶς

ἄμφω λαὸν δ' ἀγείρας ἀμύμων ἐνήκει.

130 Τείχεα μέντοι Σεμιράμιδος Βαβυλωνίων
ἤκιστα μιμητὰ γ' ἐξοχ' ἀποκρύπτων πρόσθεν
Κύρου βασιλέως Περσῶν ἐαλωκότα Μήδου
ἡμῖν σκηπτούχου Δαρείου τηριθέντος
καὶ ἰάντων ὡς μάλιστά περ μὴ βλαφθέντος

135 ἔθνος πακτὸς κοιράνων ἄγαν πολεμίων.

Ἄμμου γὰρ πόλεως εὐ ναιομένης Θαιταλῶν
ὡς περ ἀπάντων πασῶν ἐκράτει πολίων τε.

Ὡς ὑπερήλασε κακῶς πράττων· θεοῖο δ' ἄρα
τήνδ' ὡς τ' ἐκπέρσαι βαρβάρων ἔθνεϊ δόντος·

140 λεῶς γὰρ ὠλέκητ' ἀναίδην ἀχνύμενος ἤδη·
πίπτον δὴ νεῶν κάλλε' οἶδ' εἰς ὀφθαλμοῖσιν

φ.56 || κοπτόμενοί γε ὀρόωντες σφίσιιν αὐτοῦς ἀτάρ·
ἦν ζωὴν ἔχειν εἰκάζοντες ἀβίωτον

νήπια τέκνα φίλα σφείων ἀλόχοις σὺν ἄμα

145 ἔκ τε μεγάρων ἠδέ γε πάτρης πόρρω τοὺς δε
λυγρῶς ἐξοστρακισθῆναι φίλον γε ἦτορ
ἀχνυμένους· ὡς ὤφελλον ἄρα ὄν θυμὸν αὐτοῦ
πρὶν ιδέσθαι ἀλεγεινὸν θέαμα κυδάλιμον κῆρ
ἐκλιπεῖν, Ἄϊδαο πυλάων μάλλον δ' οἰκεῖν.

150 Πολλὸν μέντοι στρατὸν ξυναείρας πάλαι
ὄρχαμὸς τε Βαβυλωνίων Ἀθήνησι
Ξέρξης Δαρειογενής· ὡς γὰρ ὤρσε τὸ φίλον
ἦτορ πασαν ἐπ' αἶαν ἄρδην Ἑλλάδος τ' ἐκπέρσαι,
ὅς τοι μήδεα πυκινὰ δ' ἠκιστὰ τε Ἀθήνη

155 θυμὸν ἐνήκ' ἐπιῶν δ' ἄρα τριήρεσσι πόντον
Ἀιγαῖόν τε σχεδὸν ἀποκρύπτων δὴ πάντα
ἄστου μὲν φθίνων ἀφειδῶς ἠδὲ καὶ κώμησι.

Δίκη γὰρ οὐ μέλλεν εἶναι ποιεῖν τοιάδε,
ἀλλὰ τάχος γ' ὡς εἶχε μετίει τόνδ' ἀξίως·

160 μὴ ἐμβὰς ὑπερ οἱ δ' ὄφρα γε γνοιῆ μάλα
ἴσταῶτα καλῶς, τὸν γε δὴ ἄφρ' ἐκπέσαντα

131. ἐξοχ' 137. πόλαιον 141. πίπτον 146. ἐξοστρακισθῆναι
150. ξυναείρας 156. αἰγαῖον 160. ὑπερ 161. ἴσταῶτα

- τούς τε ὄρους αὖ· πρὶν ἔσθ' εἰς νομὸν ἐν δίκη τε
 μηδὲ τετύχθαι ἀγήνωρ ἠδὲ ὑπερφύαλος.
 Δειλαίων τ' Ἑρετριαίων ἀναρπάστων
 165 γιγνομένων πάντοσ' ἔργον τὴν ἀλεωρῆν.
 Οὐνεκα ληρθέντων αὐτὰρ ὦς ἐν σαγήνῃ,
 πρῶτω δ' ἄρα χωροῦντα Θηβείων ἤδη
 Ἑλλάδος τε πάσης, ἠδὲ Θετταλῶν, Λακωνῶν
 πλὴν, ἧ γ' Ἀθήνησι καὶ ἐνίων συμμάχων
 φ. β. α. τοῖδ' ἀολλίεες χωρὶς φιλιότων νηπίων
 171 καὶ ἀργῶν ἄλλων μὴ δυνάμενάων τῇ τε
 αἰνῇ ναυμαχί' ἀρρωγεῖν τάων πάντων
 ἐξέθεντ' ἐν Τροίῳ, αὐτὰρ οἶδ' ἐπόρουσαν
 πρὸς κοῖραν φ δὴ συμβαλλεῖν Σαλαμῖνι.
 175 Πρησθέντων μέντοι μεγάρων τειχέων τ' ἀρραγῶν
 βίην χαλκοχιτώνων μὴ δονέεσθαι πάντη
 μοχλευθέντων πυρὶ τ' αἴθοπι ἠδὲ πτώσει·
 τοῖσι δ' ἄρα τὸν βάρβαρον συμβαλόντ' ἄμφω
 τράπετ' ἐνθεν παλινόροος εἰς φόβον κάρτ' αἰσχύνῃ·
 180 τῇ δ' ἔστη τρόπαιον Ἑλλήσιν ἅμα γ' ἐκ πολεμίων.
 Τραπέντων δ' ἤδη τάων κατὰ φυγὴν κράτος
 δυνήθη μόγις οὐ πολλῶν μέτα θάτερον, αὐτοῦ
 ἄρδην λιπόντος ἀρχοῦ, ἠρχνίσθη θ' ἅπαν,
 ὦς γ' Ἀθηναῖοι ἐκ πάτρης ἤσσαν ἔλοντο.
 185 Τὸ δ', ὦ δειλαία πασῶν πόλιων, μήτε σαυτὴν
 εὐθ' ἕτερον δύνασθ' ἀμύνειν ὦρα γε μάχης,
 προῦθηκας ἀτὰρ πολεμίοις σαυτὴν. ὦ μοι
 θεῖον ἄγαλμα' ἄρρητον γαίης ἢ θαλάττης
 πάντα μὴν ἀποκρύψας κάλλιπ' πάντα γε πτώσει.
 190 ὦ μήκιστα μηκίστων ἰδῶν ἰοῖς ὄσσε
 πάντοσε κειρομένη τὸν ἴδιον δ' ὦμοι κόσμον.
 ὦ κύκλος τειρέων, πῶς δ' ἄρ' ἔτλης τοιάδε

163. μηδὲ τετύχθαι ὑπερφύαλος 164. Ἑρετριαίων ἐνθα τὸ Ἑρε-
 τριέων περιουρηθῆθαι δεινῶς χάριν τοῦ μέτρου εἰς Ἑρετριαίων 166. οὐ-
 νεκα 173. τριζήνη 174. σαλαμῖνη 175. τειχέων 181. καταφύ-
 γην 182. μετὰ 185 τὸ - πόλιων 187. προῦθηκας 189. πάντε γε

- σοῖς ὀφθαλμοῖς ὄρααν, Ἠληιάδες Ἰάδες τε
 ἠδὲ καὶ Ὀρίωνος φαεινὸν πᾶσι γε φάος ;
 195 Ὡ Ἡελίοιο κροκόπεπλον φέγγος Σελήνης
 αὐτὰρ ἐνοχίον θ' ἄρα κ' πῶς γὰρ δυνήσθην
 ἀνῆσαι ὅν πόρον τοῦ τ' Ὀλυμπίοιο ἠδὲ χάους
 γαίης δὲ πλάτος Ὠκεανοῖό τε ρέεθρα ὄντι
 200 Ὡ νήσων τε καὶ ἠπείρων ἔθνεά τοι πολλὸν
 ἀπείρων, ἠέρα ἰσάμενοι παρειάων
 ἀπαλάων πᾶττοντες κόνιν κᾶρχισί τε,
 αἱ τ' αὐτὰρ ἄλοχοι κρηκομῶσται τῆδε
 θαλάμοισι κάδμεναι τανύπεπλοι ἦσι
 205 δ' ἄρ' ἀγλαίσσει τε κόμησι σφίσι ξένουσαι.
 Ὡ νεῶν κάλλη οἰκείος κόσμος πτολιέθρου
 καὶ Μουσῶν παντοίων ἄρα γε ταύτη κύκλος
 καὶ ἀρητήρων πληθὺς οὐκ ἄτιμος εἶσι.
 Ὡ δικῶν τε θρόνων καὶ ψήφων ἀρίστων τε
 210 κρείττων ἢ Ῥαδαμάνθους, ἠδὲ γε καὶ Σώλωνος,
 οὓς μάλιστα ἐπιφημίζουσιν Ἑλληνέες τε
 ἐν τε σοφίᾳ καὶ δίκῃ. Ἴθλος ὁ Μίνως ἐκείνος
 ἠδὲ Λυκοῦργός τ' εὐχός θ' ἄμα τοῖς Λάκωσι
 καὶ κῦδος τοῖσιν οὐ μέτριον τῶδ' ἄρα.
 215 Νῦν αὖθις ὦρα βοστρύχους σφετέρους ἐκτίλλειν
 ἠδ' ἐξωθεν εἰςκαλέειν πρὸς θ' ἰὸν θρηῆνον τούςδε.
 Καὶ γὰρ λεῶς σὸς πᾶγχυ πλὴν ἐνίων ἀτίμων
 ἐξέλιπ' εἰς τέλος, νῦν δ' ἤματι μέντοι ἐνὶ οἴκῳ
 πυλάων πάντοσε ἠὲ προθύρων ἀσφαλῶς τε
 220 τῶνδε κεκλεισμενάων τοὺς τ' ἐνδοθεν αἰεὶ κλάειν,
 αὐτὰρ ἐν νυξίν κωκυτῶν σμερδαλείων τ' ἴειν
 ἰσασμένους ἠέρα καλείειν ὧδ' ἀπαλλαγὴν.

194. πᾶσι 198. Ὠκεανοῖο 199. δύντε 205. Καίτοι ἔγραφε ξέ-
 νουσαι ἀντὶ ξαίνουσαι, τὸ μέτρον δὲν εὐδοῦται 210. Τὸ Σώλωνος γὰρ
 τοῦ μέτρον δὲν εἶνε τὸ μόνον τερατώδες ἐν τούτῳ τῷ σειχουργήματι 213. Λυ-
 κοῦργος εὐχος 214. τῶδ 216. θ' ἰὸν ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραπέντος
 θεῶν 219. ἠὲ ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γρα-φέντος ἢ 222. ὧδ

Ὡρα δὴ σοι φύσιν ζητεῖν ἀλλάξασθαι
 ἦν πρόιον ἴσχεις ἄρα, ὡς παῖδες θ' Ἑλλήνων
 225 ἐννέπουσι· τὰς μὲν θ' Ἡλιάδας αἰγείρου
 τὸν τ' ἀδελφεὸν ὄν ἀλλάξασθαι φύσιν φασὶν
 Ἀλκυώνην δ' ἄρα γε ὄρνιν τήνδε γενέσθαι.

Μετά δὲ τοὺς δύο τούτους ἐμμέτρους θρήνουσ ἐκδίδω καὶ τρίτην τινὰ μονωδίαν, καταλογάδην γεγραμμένην καὶ σωζομένην ἐν τῷ ὑπ' ἄρ. 2005 Παρισιακῷ κώδικι, γεγραμμένῃ ὑπὸ τοῦ βιβλιογράφου Νικολάου Βουλλωτοῦ, ἐν φ. 327^a-327^b. Καὶ λέγεται μὲν ὑπὸ τοῦ κ. Omont αὕτη Anonymi lamentatio de CP. a Turcis expugnata¹, ἀλλὰ, καθ' ἃ ἔγραψα ἤδη ἐν τῷ Νέῳ Ἑλληνομνήμονι², ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀλωσιν τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ὄχι τὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἀποδεικνύεται δὲ τοῦτο σαφῶς ἔκ τε τῶν λέξεων ὅσῃ μία αὕτη καὶ μόνη πόλις ἅμα μὲν ἀρίστη καὶ θαυμασία καὶ τῶν ἄλλων ἐξηρημένη σοφία καὶ εὐσεβεία καὶ ἀρετῇ τὰς ἄλλας νικῶσα καὶ μετὰ ἡν βασιλίδα τοῖς πᾶσιν εὐθύς κτλ. καὶ ἐκ τῆς ἐπικλήσεως τοῦ ἀγίου Δημητρίου, τοῦ πολιούχου τῆς Θεσσαλονίκης. Ἄλλως δὲ ὁ κώδιξ ἐγράφη ὑπὸ τοῦ Βουλλωτοῦ κατὰ τὸ ἐν αὐτῷ σημείωμα τῷ 1447, ἧτοι ἐξ ὄλα ἔτη πρὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως³. Εἶνε δὲ ἡ μονωδία αὕτη ἀκέφαλος καὶ κολοβή, καὶ δὲν γινώσκωμεν ὑπὸ τίνος ἐγράφη.

Ἐχει δὲ τὸ ἐν τῷ Παρισιακῷ κώδικι σωζόμενον μέρος ὧδε·
 . . . Σὺ δὲ, ὡς ἀληθῶς σὺ καλλίστη καὶ θειοτάτη πόλεων, τὴν τοιαύτην χαλεπὴν ὑπέστης πληγὴν. Οἴμοι λυγρᾶς ἀγγελίας καὶ πικροτάτης καὶ φήμης καὶ θείας, διὰ πάσης ψυχῆς καὶ καρδίας τομώτερον παντός ξίφους ἐλθούσης καὶ μέχρις ὀστέων καθικνουμένης, ἢ

224. παῖδες 227. ἀλκυώνην

¹ Inventaire sommaire des manuscrits grecs de la Bibliothèque Nationale. Ἐν Παρισίῳ, 1888 Τόμ. Β' σ. 177.

² Τόμ. Ε' σ. 200 καὶ 269.

³ Νέου Ἑλληνομνήμωνος Τόμ. Δ' σ. 303.

2. λυγρᾶς ἀγγελίας
 διαγραφείσης 4. οἶον

4. καθικνουμένης τῆς ἄνωθεν διορθώσεως οκ

φασι, καὶ μυελῶν. Φεῦ, οἷον ἐπὶ γῆς ἀγάλλμα σε προδειξας ὁ χρόνος
καὶ μηχανησάμενος, εἶτα τροχυτῆ καθυποβαλλεῖν ἐμελλεν ἀτυχίᾳ καὶ
συμφορᾷ πάντα λέγον νικῶσιν καὶ θνήσκον ἀτεχνῶς ἅπαντα καὶ πάσιν
τραγωδίας ὑπερβαλῆν. Ὡς δὲ μορον γένος ἡμεῖς, οἷα καὶ νῦν πεπόν-
θαμεν. Ὡς πληγῆς πάντων μὲν ἀψαμένης, πάντων δὲ καὶ ψυχαῖς καὶ 5
καρδίαις κατασκηψάσης ὡς τις τῶν ἀπ' οὐρανῶν παγκοσμίων καὶ
θεηλάτων πληγῶν. Κατακλυσμός τις ἕτερος οὗτος ἢ ἡ καταστροφή ρ.327^α
σχεδὸν τοῦ παντός ἢ τι τῶν παραπλησίων. Ὡς πάλαι ποτὲ περιώνυμον
Ῥωμαίων ἔθνος, οἷον δὴ τοῦτο καὶ νῦν ἐπείδες δεινὸν πάντα τῶν μεγέ-
θει νικῶν τὰ προτοῦ ὅσω μίᾳ αὐτῆ καὶ μόνῃ πόλις ἅμα μὲν ἀρίστη καὶ 10
θαυμασιὰ καὶ τῶν ἄλλων ἐξηρημένη σοφίᾳ καὶ εὐσεβείᾳ καὶ ἀρετῇ τὰς
ἄλλας νικῶσα καὶ μετὰ τὴν βασιλίδι τοῖς πᾶσιν εὐθύς, ἅμα δὲ καὶ
πρὸς μεγίστην ἡμῖν συντέλειαν ἀντὶ πολλῶν καὶ ἀπειρῶν ἐκείνων περι-
λειφθείσα, τέλος καὶ αὐτῇ τοῖς ἀσεβείσιν ὑπέκυψε καὶ δούλειον ἡμᾶρ
εἶδε καὶ πικροῦ πολέμου καὶ ξίφους παρανάλωμα γέγονε πρὸς αὐτῶν. 15
Εἶτα, ὦ μέγιστε μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Δημήτριε ὁ τὴν πόλιν καὶ οἰ-
κῶν ἀεὶ καὶ συνέχων καὶ κινδύνων πολλάκις ρυόμενος παρ' ἣν ἔφυς καὶ
εἰς ἣν ἐτράφης καὶ ἐν ἣ τοὺς ὑπὲρ τῆς πίστεως ἄθλους ὑπέστης καὶ
τὸ μακάριον ἐξέχεες αἷμα καὶ οἷον τις ποταμὸς ἀέναντος ἐξ Ἐδέμ τὰ
τῆς οἰκουμένης ἤρδευες πέρατα, κοινὸς εὐεργέτης καὶ ρύστης καὶ βοη- 20
θὸς ἐξ αὐτῆς πρὸς πάντας φαινόμενος, πῶς ὑπήνεγκας τοῦτο δὴ τὸ
δεινὸν ἐπ' αὐτῇ; Ἠὼς, ἄρδην τοῦ κοινοῦ τῶν ἀπάντων ἐχθροῦ καὶ
ὀλετήρου καὶ πολεμίου καὶ δράκοντος Ἀσσυρίου τοῦ πικροῦ τυράννου
ὡς μονιοῦ τινος ἀγρίου ταύτην κατανεμομένου, αὐτὸς οὐκ ἔστησας
οὐδ' ἀνέκοψας τῆς φορᾶς, οὐδ' ἔβαλες, οὐδ' ἀντίστης καὶ ὅπως οὖν 25
πρὸς τὰ δεινὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ σὴν ἂν τις εἴποι κληρονομίαν
ἐλευθερώσας τοσοῦτων καὶ τηλικούτων κακῶν, ἀλλ' ἐμπεπυρισμένην
πυρὶ καὶ ἀνεσκαμμένην περιείδες ἰδὼν; Ἀλλ' ὁμως, ἵνα τι καὶ ὑπερ-
απολογῆσωμαι, τὸ πλῆθος, οἶμαι. . .

2. καθυποβαλλεῖν 3. θνήσκον 5. ἀψαμένης 7. ἕτερος
8. ἢ τι πάλαι ποτὲ 9. πάντα 10. προτοῦ ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον
γραφέντος πρώτου 16-17. οἰκῶν ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος οἰκῶν
17. ρυόμενος ἐκ τοῦ ρυόμενος παρ 19. ἀέναντος 24. τινός
ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος τισός κατανεμομένου 25. ἔβαλλες
[27. ἐλευθερώσας 28. τί 28-29. ὑπεράπολογῆσωμαι

E. I. ΔΕΛΤΟΣ Κ.Τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006